

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 852/2025
02.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Којић, председника већа, Александра Степановића, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милоша Радојевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 9К-421/24 од 28.10.2024. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 57/25 од 25.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 02.07.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милоша Радојевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 9К-421/24 од 28.10.2024. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 57/25 од 25.03.2025. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу 9К-421/24 од 28.10.2024. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци. Према окривљеном је изречена мера безбедности обавезно лечење алкохоличара која ће се извршити у Заводу за извршење казне затвора или у одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи и трајаће док постоји потреба за лечењем, али не дужи од изречене казне затвора, с тим што ће се време проведено на извршењу мере у установи за лечење урачунати у изречену казну затвора.

Истом пресудом према окривљеном је изречена и мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеном ББ из ..., општина ..., тако што је окривљеном забрањено да се приближава оштећеној на удаљености мањој од 100 метара, те му је забрањен приступ у простор око места становања оштећене и даље узнемиравање и даља комуникација са оштећеном у трајању од 3 године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору или у

здравственој установи у којој је извршена мера безбедности не урачунава у време трајања ове мере, а она се може укинути и пре истека времена за које је одређена, ако престану разлози због којих је одређена. Оштећена ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак. Окривљени је обавезан да плати суду и то на име трошкова унапред исплаћених из буџетских средстава суда износ од 208.296,28 динара, а на име паушала износ од 5.000,00 динара, а све у року од 90 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења. Окривљени је обавезан да плати и остале трошкове кривичног поступка, а о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем сходно члану 262. став 2. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Кж1 57/25 од 25.03.2025. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу и браниоца окривљеног АА, па је потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу 9К-421/24 од 28.10.2024. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Милош Радојевић, наводећи у уводном делу захтева као разлоге побијања нижестепених пресуда повреде закона из члана 438, члана 439. и члана 441. ЗКП, те прецизирајући у образложењу захтева да исти подноси због повреде тачке 1) члана 439. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да преиначи пресуде Основног суда у Крагујевцу 9К-421/24 од 28.10.2024. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 57/25 од 25.03.2025. године тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за кривично дело које му је стављено на терет или да укине у целини или делимично наведене пресуде или само другостепену пресуду и предмет врати на поновни поступак и одлуку првостепеном или другостепеном суду, с тим да нареди да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним већем или да „утврди повреду закона у корист окривљеног“.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу захтев одбачен, јер нема прописан садржај.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да у радњама окривљеног, ближе описаним у чињеничном опису дела у изреци правноснажне првостепене пресуде, нису садржана сва битна законска обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим. У прилог свог става, бранилац наводи да се вербална претња коју је окривљени критичном приликом

упутио оштећеној као свом емотивном партнеру речима: „Нема ти спавања док не будеш спавала са мном“, не може сматрати радњом извршења предметног кривичног дела, будући да иста представља само обичну претњу емотивних партнера, а не јасну, озбиљну и квалификовану претњу којом се ставља у изглед напад на живот или тело пасивног субјекта или њему блиског лица, при чему наведена претња по браниоцу није подобна да изазове осећај угрожености код оштећене, а такође се ради о претњи која је дата под условом, односно условљена је будућим неизвесним понашањем оштећене.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Основни облик кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 121/2012 од 24.12.2012. године, који се примењује од 01.01.2013. године) чини онај ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица. Радња извршења основног облика кривичног дела састоји се у употреби претње да ће се напасти на живот или тело неког лица или њему блиског лица, чиме се угрожава сигурност тог лица, а последица кривичног дела је угрожена сигурност пасивног субјекта која се манифестује у његовом осећању страха и несигурности. При томе, обзиром на начин како је предузета радња извршења, претње могу, поред вербалних које се врше речима било усмено или писаним путем, бити извршене и одређеним конклюдентним радњама.

Предметно кривично дело је свршено када је претњом створен осећај угрожености код лица коме се прети. При томе је за постојање дела битно, да се ради о озбиљној претњи која код пасивног субјекта изазива неспокојство, узнемирење или страх за живот и телесни интегритет.

Имајући у виду напред цитирани законски опис бића кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, то, по налажењу Врховног суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне првостепене пресуде у којем је између осталог наведено да је окривљени АА „... угрозио сигурност оштећене ББ претњом да ће напасти на њен живот и тело, на тај начин што је ... најпре физички насрнуо на њу, тако што је снажно ухватио за тело и агресивно покушао да је привуче ка себи, како би је, противно њеној вољи пољубио, а када је оштећена одбила физички контакт са њим и када је одбила да се помири са њим, јер је тада била у новој емотивној вези са другим лицем, окривљени јој је упутио претњу нападом на њен живот и тело, рекавши јој: „Бирај греду о коју ћу да те обесим, висићеш на греди, као твоја мајка и њу је убио швалер“, а када је оштећена узнемирена и у страху успела да му побегне, окривљени је пратио њено кретање и сустигао је у дворишту њене куће, где јој је поново запретио речима: „Нема ти спавања док не будеш спавала са мном“, због чега се оштећена, у страху за своју безбедност закључала у својој кући, док је окривљени током те ноћи, све до наредног јутра до 24.03.2024. године остао испред њене куће, на тераси, након чега је тог дана 24.03.2024. године више пута одлазио и враћао се у њено двориште, за које време је оштећена била уплашена и није смела да изађе из своје куће, којим радњама је угрозио сигурност оштећене и код ње изазвао

узнемиреност и страх за личну безбедност ...“, а у време и месту ближе наведеном у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу сва битна законска обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим, па су стога супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП оцењени као неосновани.

Пре свега, супротно наводима браниоца окривљеног, у изреци правноснажне првостепене пресуде наведена је и описана радња извршења предметног кривичног дела која се састоји у употреби претње да ће се напасти на живот и тело оштећене, а која претња је у свом узрочно-последичном следу довела до последице кривичног дела и то до угрожавања сигурности оштећене која се манифестовала у узнемирености и страху за личну безбедност. Наиме, садржина упућених речи - вербалних претњи од стране окривљеног оштећеној критичног дана, а која је ближе наведена у изреци правноснажне пресуде, по налажењу Врховног суда, представља упућивање оштећеној од стране окривљеног озбиљне, директне и конкретне претње нападом на њен живот и тело, а такође и претња нападом на тело оштећене која је извршена конклюдентном радњом окривљеног и то тако што је исти најпре физички насрнуо на оштећену, тако што ју је снажно ухватио за тело и агресивно покушао да је привуче ка себи, како би је, противно њеној вољи, пољубио, а затим је пратио њено кретање остајући преко ноћи и наредног дана испред њене куће у којој је она била закључана, а које претње су по оцени овога суда објективно подобне да угрозе сигурност оштећене и усмерене су на то и које су, с обзиром на начин њиховог предузимања, несумњиво код оштећене створиле осећај страха, узнемирености и угрожености за сопствени живот и телесни интегритет, имајући у виду да се ради о континуираном понашању окривљеног према оштећеној критичног дана које је усмерено на угрожавање њене сигурности, а што је у конкретном случају довољно за постојање кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ. Поред тога, по налажењу Врховног суда, овако упућена вербална претња окривљеног се не може сматрати условном, како то у захтеву наводи бранилац окривљеног, већ представља непосредну претњу нападом на живот и тело оштећене, будући да је окривљени критичном приликом оштећеној упутио озбиљну, директну и конкретну претњу да ће напасти на њен живот и тело, а која претња по оцени овога суда ништа не условљава.

Осталим наводима у овом делу у којима истиче да суд није на несумњив начин утврдио да је окривљени АА учинио кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, обзиром да, осим контрадикторног исказа оштећене ББ која има поремећај у структури личности, склоност ка злоупотреби алкохола, базичну несигурност и анксиозност, а што произилази из налаза и мишљења комисије вештака психијатријско-психолошке струке и чији исказ суд није требало да прихвати, нема ни једног другог изведеног доказа који указује да је окривљени критичном приликом претио оштећеној, као и да је она претње схватила озбиљно, пошто то нису потврдили сведоци ВВ и ГГ, бранилац окривљеног, по налажењу овога суда, суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену изведених доказа од стране суда у побијаним правноснажним пресудама, а што представља повреду одредбе члана 440. ЗКП због које није дозвољено подношење захтева за заштиту

законитости окривљеном и његовом браниоцу, па стога Врховни суд ове наводе захтева браниоца окривљеног није посебно ни разматрао.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен, јер нема прописан садржај.

Наиме, бранилац окривљеног у уводном делу захтева као разлоге његовог подношења наводи и повреде закона из члана 438. и члана 441. ЗКП, при томе не прецизирајући у образложењу захтева о којим ставовима чланова 438. и 441. ЗКП се ради, а везано за члан 438. ЗКП ни које тачке ставова 1. и 2. тог члана су у питању, при чему је окривљеном, односно његовом браниоцу подношење захтева за заштиту законитости дозвољено само због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7), 8), 9) и 10), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 441. став 3. и 4. ЗКП.

Међутим, како бранилац окривљеног даље у образложењу захтева уопште не указује у чему се конкретно састоје повреде закона из члана 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7), 8), 9) и 10), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 441. став 3. и 4. ЗКП, то је стога Врховни суд оценио да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, с обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милоша Радојевића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на наведену повреду закона одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у вези члана 484. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Гордана Којић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић